

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 47/10-18

Podgorica, 10. septembar 2018. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **mr.sc. Aleksandar Saša Zeković, doc.dr Branislav Radulović, prof. dr Dražen Cerović, mr.sc. dr Vladimir Dobričanin i advokat Zoran Čelebić** provjerio je, po pritužbi građanina V.P. iz Berana, postupanje službenika policije prema građaninu N.P. i usvojio nakon provedenog postupka i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Građanin V.P. obratio se Savjetu i zatražio provjeru primjene policijskih ovlašćenja pri hapšenju njegovog sinovca N.P., 16. maja 2018. godine, u Baru.
2. Građanin V.P. je u pritužbi naveo da je policijska akcija u Baru nastavak događaja ("osveta") iz Berana, od 5. novembra 2007, kada je neobilježeno policijsko vozilo prepriječilo u zamračenoj ulici u Beranama koja je samo to veće bila zamračena, put vozilu u kome su se tada nalazili N.P. Z.V. i maloljetni Z.V. Prema navodima iz pritužbe, iz auta su sa fantomkama preko glave izašla trojica policajaca i bez upozorenja pucali na mladiće koji su se povlačili prema zgradu policije, jer nisu znali ko ih je napao. Prema navodima na njih je ispaljeno više od stotinu metaka. Kako je podnositelj pritužbe detaljno podsjetio na taj događaj, Savjet je ocijenio da iznijeti opis nije relevantan za konkretni postupak po aktuelnoj pritužbi.¹
3. Savjet je pritužbu j uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije da detaljno informiše o radnjama koje je, 16. maja 2018, preduzela prema građaninu N.P.
4. Podnositoci pritužbe, građaninu V.P., Savjet je ukazao da je mandat građanske kontrole rada policije definisan Zakonom o unutrašnjim poslovima te da ovo tijelo nema bilo kakve ingerencije u odnosu rad pravosuđa, bilo suda bilo državnih tužilaca. U odnosu na primjedbe koje je V.P. saopštio na postupanje policije prema N.P. a koje podnositelj pritužbe nije prвobitno detaljno argumentovao na bilo koji način već iznio mišljenje (saznanje), „da je došlo do navodnog prekoračenja ovlašćenja sa

¹ Savjet podsjeća da je ovaj događaj razmatrao 2007. godine i da je isti predstavljen u izvještaju "Građanska kontrola policije u Crnoj Gori", strane 113-115, na ovom linku: <http://kontrolapolicije.me/sites/default/files/library/files/Gra%C4%91anska%20kontrola%20rada%20policije%20u%20Crnoj%20Gori.pdf>

elementima poniženja“, Savjet je obavijestio da je od Uprave policije ipak zatražio detaljnu informaciju o primjeni policijskih ovlašćenja povodom navedenog događaja, sa kojom će građanina upoznati po prijemu odgovora a podnosioca pritužbe pozvao, u dva navrata, da konkretizuje svoje primjedbe na rad policije.

5. U prvoj dopuni svoje predstavke građanin V.P. Savjetu je opet ukazao na događaj iz 2007., uključujući i raspečaćivanje mesta događaja, iznoseći sumnju da je događaj u Baru “podmetačina policije, solidarnost beranskih i barskih policajaca, osveta za događanja iz novembra mjeseca 2007. i nedovršeni posao likvidacije”.
6. Kroz drugu dopunu pritužbe građanin V.P. je konkretizovao svoje promjedbe tako što je ukazao na postojanje video snimka na kojem je javno prikazano hapšenje njegovog sinovca N.P. i prekoračenje ovlašćenja policije. V.P. u svom obraćanju Savjetu je ponovo ukazao na vezu između pokušaja ubistva N.P. njegovog druga V.Z. i maloljetnog V. 2007. godine od strane maskiranih beranskih policajaca i kontinuiranog policijskog terora vezano za kršenje ljudskih prava 16. maja ove godine. Iznio je stav da smatra da je u nadležnosti Savjeta da porazgovara sa osuđenikom D.Ž. koji se nalazi u Spužu i koji je tek nakon pritvaranja priznao određene opstrukcije i činjenice.²
7. Nakon razmatranja pristiglih dopuna pritužbe Savjet je od građanina V.P. zatražio da dostavi snimak događaja što je građanin V.P. i učinio. Snimak policijske akcije je dostupan na ovom linku: <https://youtu.be/xxJotvaoJGA>
8. Savjet je pozvao direktora Uprave policije da dostavi i stručno i profesionalno objašnjenje potrebe i razloga da se snimljeno hapšenje javno objavi a naročito momenta kada se broje novčanice i postavljaju na leđa uhapšenog lica, a Savjet uputi na utemeljenje navedenog postupanja Uprave policije.
9. Uprava policije, do zaključenja predmeta, nije odgovorila na zahtjev da detaljno informiše o radnjama koje je, 16. maja 2018, preduzela prema građaninu N.P. (dopis Savjeta broj 47/2 -18 od 18. jula 2018).
10. Uprava policije djelimično je, odgovorila na zahtjev da dostavi profesionalno objašnjenje potrebe i razloga da se snimljeno hapšenje javno objavi a naročito momenta kada se broje novčanice i postavljaju na leđa uhapšenog lica. Savjet je zatražio od direktora Uprave policije i da uputi na pravni osnov za navedeno postupanje Uprave policije (dopis Savjeta broj 47/7-18 od 25. jula 2018). Naime, Uprava policije u odgovoru Savjetu je informisala “da snimanje policijskih akcija nije zakonom zabranjeno, te se, samim tim, isto može izvršiti kad god je riječ o akciji ovog tipa izvedenoj pod takvim okolnostima da sami čin snimanja akcije ne ugrožava njenu efikasnost. Pored ovoga, navodi se u dopisu direktora Uprave policije, “ni objavljivanje snimka nije eksplicitno zabranjeno te je Uprava policije mišljenja da takvi snimci mogu služiti samo kao dokaz transparentnosti i zakonitosti rada policijske

² Građanin V.P. kroz dopunu pritužbe, Savjetu je opet ukazao na navodnu vezu ranijih dešavanja sa posljednjim hapšenjem njegovog sinovca. Da bi uporedio brutalno hapšenje sinovca, iznio je “da samo treba uzeti u obzir aktuelnu situaciju sa više hiljada pokradenih eksponata iz Narodnog muzeja Crne Gore na Cetinju i zamisliti situaciju eventualnog hapšenja odgovornih i onih koji su prisvojili te eksponate. Zapitao se kako bi bilo da na njihovim leđima nižu eksponate. Konstatovao je da je događaj koji je iznio u svojoj pritužbi režiran u glavama beranskih policajaca u saradnji sa kolegama iz Bara i jednim kolegom koji je prešao iz Berana na rad u Bar, te “da kompromitujućeg materijala na internetu za beransku ekipu ima još, ali da smatra i da je ovo previše”. Dokumentacija Savjeta

organizacije". S iznijetim u vezi, Uprava policije je navela "da brojanje novčanica na licu mjesta predstavlja samo fiksiranje materijalnog dokaza da je novac u tačno određenom iznosu i oduzet od ovih lica te da potiče iz krivičnog djela zbog kojeg su i lišeni slobode" (dopis Uprave policije zavodni broj 49/9 -18 od 10. avgusta 2018).

- 11.Na temelju pregleda video snimka, koji je Savjet pažljivo razmotrio, konstatovano je da nijesu prepoznati momenti/elementi prekoračenja ovlašćenja u smislu upotrebe prinude kao i da su građani prema kojima su preduzimana policijska ovlašćenja postupali po svim izdatim naredbama pa nije bilo potrebe i osnova da se prema njima primjenjuju sredstva prinude.
- 12.U vezi sa pozivom građanina V.P, podnosioca pritužbe, da Savjet obavi razgovor sa bivšim policijskim službenikom D.Ž, koji se nalazi na izdržavanju zatvorske kazne, Savjet će takvu mogućnost kasnije razmotriti, nezavisno od konkretne pritužbe, a u kontekstu svojih programskih aktivnosti u vezi sa unaprijeđenjem policijskog integriteta i prevazilaženja aktuelne policijske kulture.
- 13.Savjet je svjestan potrebe i namjere Uprave policije, i Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Crne Gore u cjelini, da javnost Crne Gore proaktivno i što detaljnije informiše o naporima policijskih službenika u sprovođenju i primjeni zakona i osiguranju bezbjednosti građana. Savjet prema takvom pristupu MUP Crne Gore ima podržavajući odnos. Međutim, primjena policijskih ovlašćenja u svakom trenutku mora biti profesionalna pa i javno objavljivanje snimljenih policijskih akcija mora imati jasno pravno utemeljenje i obrazloženu svrhu. Uprava policije kod građanske kontrole rada policije nije u razumnoj mjeri pojasnila pravni osnov i svrhu odluke da se pojedini segmenti snimljenog hapšenja građanina N.P. javno objave. Uprava policije nije jasno ukazala Savjetu na pozitivni pravni propis koji daje pravo i obavezu Upravi policije da, u svrhu obavještavanja javnosti, vrši objavljivanje video snimaka koji su nastali tokom provođenja policijskih akcija (hapšenja, pretresanja i slično). U postupku pred Savjetom nije problematizovana potreba Uprave policije da snima svoje operativne akcije. Naprotiv, snimanje istih može biti višestruko korisno ali u potpunosti problematizuje njihovo javno objavljivanje, posebno onda kada se istima prikazuje privatni ambijent i postoji mogućnost da dođe do identifikacije lica, kršenja prava na privatnost i prepostavke nevinosti.
- 14.Savjet ocjenjuje da javno objavljeni video zapis, u konkretnom slučaju, je nesrazmjeran i prevazilazi nivo, potrebu i kvalitet objektivnog informisanja javnosti o aktivnostima i rezultatima rada Uprave policije. Javno objavljivanje snimljenog hapšenja građanina N.P. predstavlja povredu prava. Objavljivanje konkretnog video zapisa predstavlja kršenje prava na privatnost i prepostavku nevinosti građanina N.P. koji je lišen slobode a o čijoj će se odgovornosti odlučivati u kasnijim fazama krivičnog postupka čime je afirmisana prezumcija krivice.
- 15.Prepoznajući i podržavajući posvećenost ministra unutrašnjih poslova, Mevludina Nuhodžića, u sprovođenju reforme Policije, Savjet ga poziva da neodložno naloži da se unaprijedi, u MUP Crne Gore, profesionalna pažnja u vezi sa zaštitom ličnih podataka građana i njihovog neovlašćenog korišćenja.
- 16.Savjet preporučuje Upravi policije i MUP Crne Gore da se ODMAH prekine praksa javnog objavljivanja video zapisa policijskih akcija kako bi se obezbijedila zaštita ljudskih prava i osigurao visok stepen zaštite privatnosti i prepostavke nevinosti a što

je u skladu sa praksom policija država sa tradicijom u demokratiji i demokratskom nadzoru.

**SAVJET ZA
GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE**